

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

EINDSPURT om de buit

Toen deze krant reeds ter perse was, vernamen wij, dat Rusland aan Japan de oorlog verklaard heeft. Aan de militaire afloop en de tijdsduur van de strijd in het Verre Oosten zal deze oorlogsverklaring niet veel meer veranderen. Japan is immers rijp voor een algehele capitulatie en ontvangt in deze dagen de genadestoot door de laatste uitvinding van het menselijk genie, de atombom. Reeds wordt er melding van gemaakt, dat door de eerste over Japan omlaaggegooidde atombom omstreeks 318.000 mensen gedood zijn. Wie zich op straat bevond, verbrandde de levend, en de mensen, die in de huizen gevlucht waren, werden door de luchtdruk gedood.

Dus Stalin behoefde zijn soldaten niet opnieuw in het vuur te sturen, teneinde de oorlog in het Verre Oosten te likwideren. De oorlogsverklaring is daarom ook waarschijnlijk in de eerste plaats te beschouwen als het begin van de eindspurt om de buit. Het was niet met zekerheid te voorspellen, of Rusland zijn aandeel in de verdeling van de tot nu toe door Japan bezette of overheerste gebieden, vooral in China en in Mandsjoerije, zou verzekeren, door Japan de oorlog te verklaren. Waarschijnlijk was deze oorlogsverklaring een van de voorwaarden, die op de conferentie in Potsdam gesteld werden.

Verondersteld moet worden, dat de oude tegenstellingen tussen Rusland aan de ene, en Engeland en Amerika aan de andere kant, ten aanzien van de verovering van de grondstofgebieden en markten in het Verre Oosten, noch op de conferentie van Potsdam, noch op andere wijze kon worden opgelost. Uiteindelijk gaat het er om, wie de beslissende invloed zal kunnen uitoefenen op de ontplooiing van de nog sluimerende productiekrachten van honderden miljoenen Chinezen, op de geweldige afzetmogelijkheden, vooral van de Chinese markt, en op de vitale verkeerslijnen in Oost-Azië en tussen Oost-Azië en de overige wereld. Deze beslissende invloed is een kwestie van macht, die in de eerste plaats verkregen wordt door de beschikking over de goedkope werkkrachten van de Chinese en Indische volkeren.

De tijd, waarin Rusland zijn vertrouwen stelde in de revolutionaire bewegingen in China en in andere koloniale of half-koloniale landen, is voorbij. Het gaat ook bij Rusland uitsluitend om de uitbreiding van de invloedssferen van de Russische staat en van de door deze staat gecontroleerde buitenlandse handel. En precies hetzelfde belang streven Engeland en Amerika na.

De met elkaar concurrerende partijen, dus ook Rusland, moeten over militaire steunpunten en een reusachtig leger in die gebieden beschikken, die zij, onder welke leuzen ook, voor hun „beschaving“ willen gereedmaken.

Bedrijfsgemeenschap P.E.N. (N.H.)

We lezen in „De Waarheid“ van 9 Juli:

„Door leden van het personeel van het Provinciaal Electriciteitsbedrijf Noord-Holland te Bloemendaal werd een bedrijfsgemeenschap gesticht. Het streven is, dat deze bedrijfsgemeenschap de enige werknemersorganisatie wordt, waartoe elk lid van het personeel behoort. De bedrijfsgemeenschap behartigt de belangen van de werkers in het bedrijf in de meest uitgebreide zin op democratische grondslag, terwijl zij daarbij tevens beoogt, de belangen van het bedrijf te dienen. De oprichters van deze bedrijfsgemeenschap streven er naar, dat in alle bedrijven en diensten van Openbaar Nut wordt overgegaan tot het stichten van soortgelijke bedrijfs- en werkgemeenschappen, welke daarna in één groot verband worden ondergebracht, welk verband door de regering als enige vakorganisatie wettelijk zou moeten worden erkend.“

We kunnen het streven om van het Electriciteitsbedrijf een werkelijke werkgemeenschap te maken, natuurlijk niet anders dan toejuichen. Maar in deze vorm is het absoluut onbruikbaar en kan zulk een gemeenschap niet tot stand komen, omdat iedere richtlijn, waarop deze samenwerking berust, ontbreekt. De toestand in het bedrijfsleven is tot nog toe zo, dat de bedrijven geen werkgemeenschappen vormen, maar dat aan de ene kant de directie met de bedrijfsleiding is en aan de andere kant het personeel, dat de opgedragen taken uitvoert. Een werkelijke werkgemeenschap moet in de eerste plaats een einde aan deze toestand maken.

Als waarborg voor rechtszekerheid, dat niemand ontslagen kan worden wegens kritiek op de bedrijfsleiding of op bazen en chefs, moet daarom

voorop staan, dat ieder ontslag, van wie ook door het bedrijfsperoneel moet worden goedgekeurd. Verder spreekt het vanzelf in een werkgemeenschap, dat allen te zamen ook beslissen met WIE gewerkt zal worden. Het bedrijfsperoneel heeft dus ook het recht om bazen, chefs of directeuren voor ontslag voor te dragen. Datzelfde geldt ook voor het stellen van nieuw personeel, dat dus eveneens onder de goedkeuring van het bedrijfsperoneel moet vallen. Dit zijn eenvoudige beginselen, die uit het begrip ARBEIDSGEMEENSCHAP voortvloeien.

Verder wil de bedrijfsgemeenschap ook de belangen van het bedrijf dienen. Dat spreekt vanzelf. Want waarvoor is anders een werkgemeenschap. Maar dat houdt eveneens consequenties in. Willen de bedrijfsarbeiders een goed overzicht over de gang van het bedrijf hebben, dan moeten ze ook inzicht hebben in het financiële beheer en in de bedrijfsresultaten betreffende het product. De lonen van de werklieden moeten niet alleen bekend zijn, maar eveneens die van de bazen, chefs en directeuren. De bedrijfsarbeiders moeten ook weten, hoeveel er weggaat aan belastingen en aan rentebetalingen op leningen en credieten. Daarom is een OPENBARE BOEKHOUDING, waarvan de verslagen voor de arbeiders en voor de publieke opinie toegankelijk zijn, een wezenlijke grondslag van een werkelijke werkgemeenschap.

Eerst als deze eerste beginselen van een werkgemeenschap vervuld worden, kan over verstandelijk produceren gesproken worden, want dan is een voldoende democratische grondslag aanwezig.

Over strijd en recht

De tweede staking der Rotterdamse havenarbeiders, de proteststaking van één uur, was evenals de eerste, een voorbeeld en een demonstratie van de eenheid en de kracht der werkers. Meer nog dan elke mondelinge of schriftelijke propaganda, zal deze propaganda-van-de-daad de arbeiders wekken tot het zelf verwezenlijken van hun eenheid en gesloten optreden tegen het kapitaal. Het was en is een voorbeeld van zelf-activiteit en zelfdiscipline, dat ver buiten Rotterdam zijn invloed kan doen gelden. Het moet in elk bedrijf, in elke arbeidersvergadering besproken worden. Er is daar in Rotterdam, in deze stakingsperiode, nog iets gebeurd, wat de aandacht der arbeiders vraagt. Een van de stakingsleiders, Van Os, werd door de Politieke Opsporingsdienst gearresteerd, en verhoord omtrent zijn „werken in Duitsland.“ Toen bleek, dat hij niet vrijwillig, maar gedwongen naar Duitsland was gebracht zoals zovele anderen, moest men hem weer vrijlaten. Daarna volgden opnieuw huiszoekingen en eindelijk vond men wat: 31 reppen chocola en een klein zakje meel. Dit was natuurlijk een magere vondst, en dus pakte men dekens en kleren bijeen en droeg die in grote pakken uit het huis. Zo kreeg de arbeidersbevolking een demonstratie van wat er wel allemaal „gevonden“ was. Het teruggeven van dit huisraad (het had natuurlijk niets met diefstal te maken) gebeurde minder demonstratief. Volgde nieuwe arrestatie en vliegenvlug veroordeling tot 1 jaar gevangenisstraf.

Strijdende arbeiders staan niet op het standpunt van een „pik maar raak“-systeem. Zij willen juist aan dat systeem, dat kapitalisme heet, een einde maken. Niet door individueel hier en daar wat terug te grijpen, maar door machtsvorming, gezamenlijk. Maar als arbeiders tegen hongerlonen worden tewerk gesteld om te sjouwen onder goederen, die zij zelf lang en bitter moeten ontberen, en er dan iets afnemen voor hun gezin, dan moet men in de arbeidersklasse geen zedelijke verontwaardiging zoeken. Wel bij de klasse, die leeft van wat de arbeidersklasse geen zedelijke verontwaardiging zoekt. In deze tijd, waarin de kranten wemelen van publieke klachten over het ontzien van collaborateurs, grote zwartgeld-verdieners en dergelijke

haaien, hals over kop een arbeider, die in de strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld, dan trekken de arbeiders daaruit conclusies. Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd en tot een zware straf veroordeeld,

dan trekken de arbeiders daaruit conclusies.

Het gegaan van de dagbladen hierover, „Trouw“ tot en met „Het Vrije Volk“, en het stilzwijgend accoord gaan met deze „rechtspraak“ door anderen, is een goede aanwijzing ervoor, welk kamp deze bladen staan.

haaien, hals over kop een arbeider, die in de

strijd een functie heeft, voor een kleine diefstal

wordt gearresteerd

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

ler, Mussolini, enz. Collega Franco schudt hem in de geest begrijpend de hand.

Wat is er eigenlijk gebeurd? Heeft het protest in katholieke kringen tegen de aanwending van de atombom de uitwerking gehad, dat de geallieerden ook een „voorwaardelijk onvoorwaardelijke“ capitulatie aanvaarden willen? Of hebben de eerste foto's van de verwoesting, door de atombommen aangericht, toch enige gevoelens over het afgrijpselijke van zulk een mensvernietiging gewekt? Of is men in Moscov na de vrede met de kerken nu ook consequent voor de instandhouding der van ouds bestaande monarchie en de onaantastbaarheid van gekroonde hoofden? Licht misschien voor den capitulerenden Mikado ook reeds een „Orde der overwinning" in het Kremlin gereed, zoals Stalin hem den Roemeensen „landsvader" Michail kort geleden liet verlenen? Misschien, zullen velen zeggen, komt deze tegenstrijdigheid door de verkiezingsoverwinning der Britse Labour Party. Die wil geen oorlog tot aan den laatsten man en de laatste patroon. Per slot van rekening zijn het toch Japanse arbeiders, vrouwen en kinderen in de eerste plaats, die de prijs der mensenslaching betalen. Maar hier staat het feit tegenover, dat de door hun overwinning diep geschrokken leiders der Labour Party, aan de gehele wereld verzekerd hebben, dat de buitenlandse politiek van Groot-Brittannië geen verandering ondergaat en vooral de oorlog tegen Japan met dezelfde inspanning en tot aan hetzelfde doel voortgezet zou worden.

Of moet men uit de woorden van den Amerikaanschen president Truman over de ontzettende gevaren, die de gehele beschaving bedreigen door de uitvinding en aanwending van de atoombom concluderen, dat ook de koelste berekenaars geleerd hebben te gruwen voor de uitwerking van hun macht? Dat zij voor de gedachte, door het voorbeeld Japan de gehele wereld een voorproefje van haar ondergang te geven, op het laatste moment terugschrikten?

Wij gelooven niet, dat de paradox der „voorwaardelijk-onvoorwaardelijke capitulatie” zijn bestaan aan sentimentele overwegingen dankt. Het imperialisme kan er niet van verdacht worden, uit gevoelsoverwegingen* van een operatie af te zien. Het zal alle middelen der vernietiging zonder voorbehoud aanwenden, als het niet op een andere manier gaat. In het geval Japan gaat het ook anders.

Laten wij het feit in de herinnering terugroepen, dat de Amerikanen niemand anders dan Hugenberg opdracht gegeven hebben, een plan voor de wederopbouw van Duitsland te ontwerpen. Zij kennen hun Hugenberg. Zij weten, dat in de plannen van dezen oudgedienden scherpstijljer, de arbeid der mensen slechts voor één doel dient: het geldverdiene der bezitters. Niet het verdwijnen der Duitse heersende klasse was en is de voorwaarde der geallieerden. Hun onvoorwaardelijke medewerking in het aanwenden der Duitse arbeidskracht, dat was en is de inhoud der

„onvoorwaardelijke capitulatie”, voorzover het de heersende klasse van Duitsland betreft. Zij moet van eigen machtsmiddelen afzien, zij mag niet zelfstandig over wapens beschikken. Zij moet zich bedienen van de wapens der overwinners, de imperialisten tegen de Duitse arbeidersklasse.

En hetzelfde is het geval met Japan. Als de Mikado bereid is, in eigen naam en voor rekening van het geallieerde imperialisme te regeren: hartelijk welkom! Hoe beter, hoe energiever hij dit doet, des te liever. Men wil hem zelfs nog onaantastbaarder maken dan hij reeds is en hem de camouflage van een „democratische parlementaire” coulisie voorschrijven. De offedienaren moeten geloven, dat zij hun slachters zelf gekozen hebben. En er zullen in Japan ook „socialisten” en „communisten” gevonden worden, die, met een beroep op Marx, Engels, Lenin, Stalin en de Japanse collega's van onze huidige personalistische, „democratische”, c.p.nistische, humanistische, „revolutionaire”, „socialisten” (men heeft heel wat aanhalingstekens nodig in dit Babylon van pseudo-theorieën) verklaren, dat onder alle zekere (dooralen wat niet gewenst wordt) omstandigheden, de arbeiders het genoeven aan de bourgeoisie moeten doen, door actieve en

ZIG-ZAG

Met dat komen, verdwijnen en weer verschijnen van de C.P.N. is het een beetje raar, zelfs een beetje erg raar gegaan. De partijwagen slingerde meestal nog al heen en weer op de weg, en als er rechts gehouden werd, zag je de linkse afwijkingen eraf tuimelen en als het links ging, de rechte en als allen bij elkaar waren, die uit die partij al weggeroeyd, weg-gezelfcritiseerd of duizelig eruit getuimeld zijn, dan zou dat een hele massa-partij zijn.

De laatste zes jaar gaat de wagen in een ver-
vaarlijke zig-zag vooruit, of in een kringetje
rond, al naar je 't neemt.

Eerst was men fel anti-fascistisch. Dat was, tot
aan de dag dat in Moskou tussen Von Ribben-
trop en Molotov, in opdracht van hun chefs
Hitler en Stalin, een non-agressie-pact werd ge-
sloten, waarbij zij samen de Poolse en Oost-zee-
buit onder elkaar verdeelden. Radio Moskou
begon uit te pakken tegen de „Imperialisten“
van het Westen. En de kleine luidspreker
„Volksdagblad“ sprak toen over de „redelijke
eisen“ van Hitler en was nog niet op de hoogte
van het bestaan van „democratische“ volken en
„vrije“ naties. Die koers duurde, zolang de grote
collaboratie van Hitler en Stalin duurde. Toen
daar een eind aan kwam, ging met een ruk ook
de C.P.N. overstap en werd „princiepief“ anti-
fascistisch. Na enige tijd hoorden de leden van
de C.P.N. (ende leden van alle andere C.P.'s ter
wereld), dat ze geen internationaal verbonden-
meer waren met elkaar, want dat enige heren in
Moskou „hun“ III Internationale opgeheven
hadden. Voortaan waren ze nationale demo-
cratische partijen.

Nadat zo de gisteren nog imperialistisch geheten geldmagnaten tevredengesteld waren en ook aan de verschillende goede kerken de nodige strijkages waren gebracht, (wie 't niet beviel kon verdwijnen), kregen we hier en in andere landen de vaderlandsliefde, ophemeling van het Vorstenhuis en alle mogelijke andere burgerlijke smert opegeleefd. Dat bereikte zijn toppunt na de bevrijding. Op 12 Mei verklaarde de leiding, als een soort plechtige harakiri, dat de Comm.

passieve deelname aan parlementsverkiezingen en dergelijke, te getuigen van instemming met hun onmacht.

Slechts in één geval kent de heersende klasse geen paradox, geen beperking, geen „voorwaardelijke onvoorwaardelijke extolatie“. Slechts in één geval kent Staat geen genade, geen compromis. Dat is in de totale oorlog tegen de arbeidersklasse, tegen die in het eigen land en in andere landen. Hier zullen ze alle middelen aanwenden, die doelmattig schijnen, de tegenstand te atomiseren. Alle middelen, van de vreedzame, zoals men ze noemt, tot de niet-vreedzame. Van de onmondigmaking door vakverenigingen tot aan traangas, als 't niet anders gaat, ook tot de atombom toe, zelfs als onder haar uitwerking waardevolle delen van het kapitaal met de gronde gaan. Tenslotte is het kapitalisme bij alle planordening, bij alle „wetenschappelijk“ overleg, het systeem der vernietiging en der zelfvernietiging.

De oorlog in Oost-Azië is geëindigd. De oorlog der heersende klasse tegen de arbeiders der wereld gaat verder. Met de verminderde heftigheid en slechts met één doel: onvoorwaardelijke capitulatie. Dit is hun doel, het doel der meesters. En ook het onze: Onvoorwaardelijke capitulatie van het kapitalisme!

Partij niet mocht terugkomen. Inplaats daarvan kwam de vereniging „Vrienden van De Waarheid". Dat was in zover een vooruitgang, dat de overeenstemming met de waarheid zonder hoofletters, van de naam „communisť" afstand daan werd, nadat ook het laatste spoorje van communistische beginselen en politiek verdwenen was.

Blijkbaar wilde het met die Waarheidsvrienden niet voldoende vlotten. Wel kwam er een teeloop van abonné's op het dagblad en werd naar men zegt, een 50.000 „vrienden" ingeschreven, maar ook kwam er verzet tegen de burocratische zig-zag-bestuurders en tegen wat aan arbeiders-verdommende smurrie in dat blad afdrukten.

Veel van de „vrienden“, hoewel slechtgeschikt naar maat; een gezond arbeidersinstinct, schamen zich voor de inhoud van hun eigen taal. En de speculatie van de leiding op een fusie van de firma Vorrink, Drees, Albarda & Co., bleef voorlopig ook niets op te leveren. Zelfs de tweedegrads plaatsje in de regering.

Zodoende besloot de leiding, onder de druk van de ontevredenheid in eigen rijen, het nog maar opnieuw te proberen met een speculatie op vergeetachtigheid der mensen. Zij verklaarden op 8 Augustus, dat de C.F.N. weer wordt gericht.

In het manifest, waarin zij dat mededeelt, is enige verandering van politieke gedraging sprake. Hetzelfde gesol met „vaderlandse, democratische” en socialisterige leuzen als in vrientijd. Het eenige beduidende verschil zijn, dat de naam „communistic” wep worden gebruikt, om de burgerlijke soep, hun arbeiders-aanhang wordt voorgezet, kruiden, dat deze die slikken inplaats van suwen.

Het denken en voelen der arbeiders ont-
 zich in radicale, in revolutionaire richting
 ondervindingen en ervaringen van de laatste
 drie maanden zijn niet van dien aard, dat de
 derlandse", „democratische" en „socialistische"
 illusies der arbeiders daardoor gevoed wor-
 Integendeel.
 De arbeiders worden gedwongen in de
 (Vervolg op pagina 1)

Mobilisatie der arbeiders

terwijl de Nederlandse pers in allerlei variaties schrijft over Opbouw en Klassenvrede, worden door de heersende-klasse de voorbereidingen getroffen om de arbeidersklasse in Nederland een gevoelige slag toe te brengen.

de Rotterdamse havenstakingen en de goede orde en eenheid, waarin daarbij de arbeiders in aanval en terugwijken zijn opgetreden, heeft de kapitalisten het gevoel dat hier schuilt, doen beseffen. Zij nemen hun maatregelen om dit gevaar te afdrukken.

Wat zij blijkbaar beogen is, de Rotterdamse havenarbeiders, deze zeer actieve en goed aaneengesloten bedrijfsgroep, te verslaan, vóór deze de verbinding met andere grote groepen van arbeiders hebben verbroken en stand gebracht en zodoende hun strijdfront hebben versterkt.

wordt in de Rotterdamse haven een
raksj van provocatie ten opzichte van
de arbeiders gevolgd, die er duidelijk op
bericht is, daar een strijd vóórtijdig te
een losbarsten. Dat gaat dan b.v. zo: Een
toeg arbeiders, die in zware dagtaken een
schip heeft gelost, in een tempo waarvoor
aan de ondernemers in de kranten weer
een pluim op de hoed wordt gestoken,
wordt direct daarop weer aan een dergel-
ijke zware taak gezet. De arbeiders zijn
uitgeput en een van hen verklaart aan zijn
vriend, dat hij lichamenlijk niet in staat is,
het werk direct te doen. Aha! Dienstwei-
zing! Op het matje komen. Ben jij die
arbeider, die geweigerd heeft te werken?
Hoe brutaal ook om tegen te spreken?
De baas zit achter zijn bureau, de arbeider
moet staan, hij wordt meteen verwezen
naar den bedrijfsdokter en door deze
advies gegeven met: „Zo, ben jij degene, die
het werk geweigerd heeft? Kleed je maar uit.
Ik heb aan je te zien. Aan het werk.

te kennen de methode. De vlag is veranderd, maar de methoden zijn gebleven. Plaats van de greep naar de telefoon en de bedreiging, stilzwijgend of openlijk, van deportatie naar Duitsland, is de bedreiging met ontslag en honger weer het wapen. Dit is de sfeer, waarin de arbeiders moeten werken „voor het algemeen belang“, waarover de kranten zo heerlijk schrijven. Dit is de sfeer, die radiospreekers zo roerend babbelen. Dit is de sfeer, die stelselmatig wordt gecreëerd, om de arbeiders tot een spontaan trekkende actie te provoceren, vóór zij in verbinding met de arbeiders van andere bedrijven en met de gehele arbeidersomgeving goed verkregen en bevestigd hebben.

men rekent er blijkbaar op, dat een brekende staking het beeld zal vertonen van een afwachende arbeidersmassa, van een stakende arbeidersgroep, die haar neerslag tegen de overmacht maar rustig op zich laat komen.

et kapitaal wil de arbeiders bij gedeelten
aflaan. Natuurlijk wil het dat.
Wij, arbeiders, moeten inzien, dat wij hier.

tegenover moeten stellen de taktiek van de samenhang van alle arbeiders, niet alleen die van de havens, maar van alle bedrijven, van de gehele arbeidende bevolking.

Dit te zeggen, ontmoet altijd en heel wat instemming. Maar het moet gedaan worden!

Het moet georganiseerd worden. De arbeiders moeten zelf hun stellingen voorbereiden, hun front uitbreiden. De arbeiders zelf zijn de enigen, die dat kunnen. Georganiseerd! Hun stem moet in de arbeiderswijken gehoord worden, hun manifesten moeten op de muren, aan de palen, overal waar maar plaats is en andere arbeiders het lezen kunnen, geplakt worden, agitatie en propaganda-groepen van de arbeiders zelf moeten worden georganiseerd. Klaar en duidelijk moet het de andere arbeiders voorgesteld worden: Dit is onze toestand, evenals van jullie, dit zijn onze eisen, die ook voor jullie gelden, wij hebben een gemeenschappelijk belang.

Het kapitaal wil ons bij gedeelten, elk afzonderlijk verslaan, het komt met die en die laster en verdachtmaking, hier is de waarheid, zoals wij arbeiders die alle weten, helpt ons, wij hebben daar recht op, wij strijden ook voor jullie zaak: **Eén front, organiseert u, organiseert u, als één geheel in de bedrijven, in de arbeidersstraten, laten de vrouwen bijeenkomen, nu, het is ons aller levensbelang. Als wij verslagen worden, zijt ook gij verslagen, wij moeten het samen doen: Arbeidersmobilisatie, van bedrijf naar bedrijf, actiecomité's vormen, samen besluiten, samen klaar staan, de verbindingsmannen van de bedrijven moeten één grote strijtleiding der arbeiders vormen, onder hun leiding moeten wij zelf, arbeiders, de uitbreiding en de strijd ter hand nemen. Allen in de Eenheidsbond, organisatie en beweging op de grondslag der bedrijven.**

De havenarbeiders van Rotterdam, Amsterdam en volgens geruchten ook die van Delfzijl, hebben deze Maandag een proteststaking georganiseerd. Zij delen mede, dat zij verschillende sociale misstanden, die voor ieder, die iets van het havenwerk weet, werkelijk ten hemelschreiend zijn, nu zelf uit de weg gaan ruimen. Zij voeren zelf de 45-urige werkweek door, maken een eind aan het twee-taken-systeem, (waarbij de arbeidsdag van een arbeider over de hele 24 uur kan verdeeld worden en hij als een slaaf „ter beschikking” staat), werken in grotere ploegen, benoeming over de gehele haven van vrouwensmannen, die op de uitvoering van deze besluiten toezicht hebben.

Dat is allemaal mooi en goed. Zelf besluiten en handelen. Maar daar moet kracht achter gezet worden. Daar moet de mobilisatie van de **bondgenoten** der havenarbeiders direct op volgen: de mobilisatie van de arbeiders der andere bedrijven en der arbeiderswijken. Want anders komt het er op neer, dat de arbeiders het kapitaal de vuist onder de neus gehouden heb-

ben en dan die vuist weer in de zak steken. Daar volgt van kapitaalszijde een klap op, die ons horen en zien zal doen vergaan. Tenzij wij, arbeiders, zelf zorgen, dat de vuisten der andere arbeiders met ons mee slaan, zullen wij de klappen krijgen.

Daar loert het kapitaal op. Nog eens: Het wil ons afzonderlijk verslaan. Voor een partiële staking is het niet bang. Het provoceert die zelfs. Wij moeten daartegenover stellen: een partiële staking kan in deze tijd, tegen het eensgezinde kapitaal, niet gewonnen worden, tenzij wij die als uitgangspunt nemen voor een uitgebreide, een massa-strijd der arbeiders. Er moet gemobiliseerd worden. Ook dat kan alleen: Van anderen op! Onder eigen striidleiding!

DE RUIME MARKT

Een mens moet altijd klaar staan om te leren. Zo neusden we in een verslag van een huisbazenmaatschappij, voorkomende in „Het Nieuwe Dagblad” van 8 Augustus, een maatschappij, die opereert onder de idealistische naam „Gemeenschappelijk Eigendom”

En we werden voor de moeite beloond. Na een opsomming van de schade aan haar huizen en winkelbezit tijdens de oorlog toegebracht en de grotere kosten van materiaal, lonen en belastingen, komt het volgende:

„Als men al deze factoren in het oog houdt, moet men wel tot de overtuiging komen, dat er ten aanzien van de huren iets moet gebeuren. Deze staan nog altijd op de basis van 9 Mei 1940, een tijdstip waarop de huren te laag waren ten gevolge van de voorafgaande slechte jaren in het exploitatiebedrijf, door grote ruimte op de woningmarkt.”

Het „iets”, dat er met die huren gebeuren moet, zal wel zijn, dat de huurders zullen worden uitgenodigd een groter deel van hun inkomsten te doen overgaan in „gemeenschappelijk eigendom” der huisbazen. In de huisbazenwereld komt alle zegen niet zozeer van boven, als wel uit de zakken van de huurders. Dat is niets bijzonders, daarvoor zijn die huurders op de wereld.

Maar die laatste opmerking, over die ruime woningmarkt, is het onthouden en herhalen waard. Want ook de lonen van 1940 worden thans als basis genomen, waarop zoals men weet, een verhoging van 25% mag gegeven worden. Zoals men ook zal weten, moeten de arbeiders voor die toegestane verhoging eerst nog vechten. Maar die toestand van 1940 had ook het een en ander te maken met een te ruine markt: de arbeidsmarkt. De lonen in 1940 waren zeer slecht. Voor de 25% compensatie van de prijsstijgingen sinds 1940 (die zeer onvoldoende is) vormen zij dus een slechte basis. En het is nodig, dat de koopwaar op die arbeidersmarkt, de arbeiders, dit de kopers, de kapitalisten, eens flink onder de neus wrift.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

De Atoombom

Het principe.

De atoombom, die twee grote steden met de grond gelijk maakte, hun bevolking uitroede en Japan in enkele dagen tot de capitulatie dwong, heeft de fantasie van de mensen aan het werk gezet. De verschrikkelijke uitwerking van dit wapen kan men zich inderdaad niet gauw te groot voorstellen. In geweld doet het nauwelijks onder voor de grootste natuurrampen, zoals grote aardbevingen, vulcanische uitbarstingen of de val van de reuzenmeteor in Siberië in het jaar 1908, die in een omtrek van 50 K.M. het bos velde.

Daarbij moet men in het oog houden, dat de beide boven Japan uitgeworpen bommen nog betrekkelijk klein van stuk zijn geweest. Voor de Amerikaanse experts ging het hier meer om een eerste, kleine proef, dan om het ten top voeren der mogelijkheden. Wanneer men hier tot de uiterste der praktische mogelijkheden zou gaan, zou de ramp nog onvoorstelbaar veel groter zijn.

De atoombom, die een 2000 maal zo groot explosief vermogen heeft als de zwaarste tot nu toe gebruikte bom van 10.000 kg, staat dus wat dit betreft gelijk aan een bommenlast van 20 miljoen kg.

De uitwerking van deze ene bom is echter zeer veel groter dan die van een dergelijk zwaar bombardement. De 20.000.000 kr worden nooit tegelijkertijd en op één plaats uitgeworpen, ze veroorzaken dus een groot aantal betrekkelijk kleine explosies. Wie niet direct een voltreffer krijgt, kan zich behoorlijk verschanseren tegen granaatsplinters en luchtdruk. De praktijk leert dan ook, dat zelfs bij het zwaarste bombardement het grootste deel van de bevolking van een stad gespaard blijft. Na de val van een atoombom is het echter geheel anders. Zoals een groot vuur meer schade aanricht dan een groot aantal kleine, die om beurten worden ontstoken en gedoofd, zo richt deze ene bom veel meer schade aan dan het verspreide bombardement. Binnen een straal van verscheidene kilometers blijft geen levend wezen gespaard, zij allen verbranden of worden uitgeslagen. Van de stad blijft geen huls over. Met dit nieuwe wapen, mits in voldoende hoeveelheid voorradig, is het mogelijk, de bevolking van gehele werelddelen uit te roeien, met uitzondering misschien van de enkele zwerwers in afgelegen gebieden, waar het bombardement niet „lonend“ is.

Door middel van de atoombom heeft de Amerikaanse bourgeoisie de mogelijkheid om binnen 24 uur Japan van het dichtstbevolkte land ter wereld tot een vrijwel onbewoonde woestijn te maken. Dit is de werkelijkheid met betrekking tot het nieuwe wapen....

Echter, naar aanleiding van deze nieuwe uitvinding rijzen tal van andere vragen. Welke mogelijkheden zijn er voor zijn verdere ontwikkeling? Kunnen ook andere stoffen dan het zeldzame uranium voor dit doel worden gebruikt? Is het mogelijk, deze nieuwe en geweldige natuurkracht in bedwang te houden, zodat hij ook voor productieve doeleinden kan worden gebruikt. En zo ja, welke nieuwe technische en economische perspectieven worden daardoor geopend? Het antwoord op deze vragen kan natuurlijk alleen de toekomstige ontwikkeling geven. We kunnen echter voorlopig enige aanduidingen putten uit de tegenwoordige kennis van de natuurkundige werkingen, die bij de atoombom plaats vinden. Om de betekenis van de verschillende hiermee samenhangende problemen goed in te zien, is het echter nodig iets verder terug te gaan en het een en ander te zeggen over de geschiedenis van de ontdekking en beginnende toepassing van deze voor ons nieuwe natuurkrachten.

De geschiedenis van de ontdekking van deze nieuwe krachten begint feitelijk in 1896, toen Becquerel het verschijnsel van de radioactiviteit ontdekte. Hij bemerkte, dat uraniumhoudende ertsen een tot nu toe onbekende straling uitstralen. Door het werk van het echtpaar Curie is meer klaarheid gebracht in dit probleem: zij zonden enkele radioactieve elementen, waar-

onder het radium, af. Dit laatste vond al spoedig belangrijke toepassing in de kankerbestrijding. Het scheen, alsof de mensheid een grote stap voorwaarts had gedaan in de strijd tegen de dood.

Het verschijnsel van de radioactiviteit bleef voor de natuurkundigen lange tijd een raadsel. Men kon het radium verhitten tot de hoogst bekende temperaturen of afkoelen tot nabij het absolute nulpunt. Men kon het onder hoge druk zetten of verstuiven, chemisch aan andere elementen binden, aan de krachtigste elektrische of magnetische werkingen of aan bestraling blootstellen, steeds ging de eigen straling van het radium onbewogen, in onveranderlijk tempo voort. Het scheen, alsof hier een natuurkracht optrad, waar- op de mens op geen enkele wijze invloed kon uitoefenen.

Langzamerhand werd de oorzaak van dit verschijnsel duidelijk. Hij is gelegen in de eigenaardige structuur der materie. Reeds lange tijd wist men, dat de elementaire stoffen waren opgebouwd uit zeer kleine deeltjes, die men „atomen“, d.w.z. „ondeelbaren“ noemde, daar men meende, dat zij werkelijk niet meer verder konden worden gesplitst. Rutherford ontdekte echter in 1911 in onderzoeken, die met het verschijnsel van de radioactiviteit in nauw verband stonden, dat een atoom bestaat uit een in een zeer kleine ruimte geconcentreerde positief elektrische lading, omgeven door een ijle, negatieve ladingswolk. De afmetingen van het atoom zijn naar onze maatstaven gemeten natuurlijk zeer klein, van de orde van een tien miljoenste millimeter, de kern in het atoom is echter niet meer dan een kiezestein in een berg. Dat neemt niet weg, dat de kern bijna het gehele gewicht van het atoom in zich draagt, slechts 1/4000 van het totale gewicht komt voor rekening van de negatief geladen wolk.

Omstreeks 1869 beschoten de imperialistische machten, Engeland, Amerika en Rusland, de kusten van Japan. Zij eisten toelating tot de havens, en de afzet van hun producten op de Japanse markten. De vernietiging, die zij bij deze bombardementen aanbrachten, was zo groot, dat de feodale heersers moesten toegeven. Nu, nog geen 80 jaar later, moet een andere heersende klasse, een kapitalistische, al is ze nog vermengd met velerlei traditionele elementen, opnieuw toegeven, ook onder druk, onder het machtige geweld van een door hun tegenstanders ontken- de natuurkracht.

Deze tachtigjarige kapitalistische ontwikkeling in Japan geeft in een kort tijdsbestek weer, wat de ontwikkeling der techniek en der maatschappelijke verhoudingen sedert de laatste 400 jaar in Europa is geweest. In nog geen 80 jaar ontwikkelden zich uit een vroegere feodale klasse, de machtige monopolistische concerns van Yasoeda, Mitsui en dergelijke, ontwikkelde uit de reeds toendertijd volslagen overbodige samurai's een intelligentsia, die nu nog in velerlei opzichten de mentaliteit heeft der oude roofridders uit de Japanse middeleeuwen. In die tijd werden de horige boeren tot vrije zelfstandige boertjes volgens de wet, maar in feite nog steviger aan hun verpachtende uitbuiters geklonken. Er was een geweldige vooruitgang van het maatschappelijk leven, zowel op het gebied van industrie, zeevaart als wetenschap.

Men heeft zich wel eens afgevraagd, waar het geheim van deze ontwikkeling lag. Men heeft het gezocht in de Shinto, in de natuurlijke gesteldheid van het land of in

Wanneer men uit een brok materie de atoomkernen zou kunnen pikken als de krenten uit de taart, zou men 3999/4000 van zijn gewicht hebben verzameld. Als men dan bovendien deze kernen direct tegen elkaar kon leggen, zou men dit gewicht in een uiterst kleine ruimte hebben samen gebracht. Op deze wijze zou men atoomkernen met een totaalgewicht van 70.000.000 kg samen gebracht hebben in een kubieke millimeter (een speldeknoop). Men ziet het geweldige contrast tussen de ruimte, die de materie onder normale omstandigheden inneemt en het eigenlijke volume der atoomkernen. Men moet deze uiterst kleine afmetingen van de atoomkernen goed in het oog houden, wil men iets van deze zaak begrijpen.

Het is duidelijk, dat gewone materie door een snel bewegende, vrije kern bijna even gemakkelijk doorboord wordt alsof er in het geheel niets was. Alleen de weerstand in de negatieve ladingswolken remmen de beweging een weinig af, daardoor raakt een dergelijke binnendringende kern uiteindelijk toch zijn snelheid kwijt. Zo ontmoeting met één der kernen, die in de materie zelf aanwezig was, is echter vrijwel uitgesloten. En vindt hij plaats, dan heeft dit meestal geen ander gevolg dan dat de aanstormende kern uit zijn koers wordt geslagen en met iets kleinere snelheid in andere richting zijn weg vervolgt.

Twee atoomkernen, die in elkaars nabijheid komen, stoten elkaar namelijk af, daar zij beide positief geladen zijn. Deze afstoting is ongelukkig sterk. Het is meer dan honderd miljoen maal zo gemakkelijk om een atoomkern van de aardbodem te verwijderen dan om een atoomkern te doen overwinnen. Hieruit en hieruit alleen is de geweldige energietoewijding bij de kernsplijting van uranium

te verklaren. De beide delen van de kern worden gevolgd van hun positieve lading met enorme kracht van elkaar weggeslingerd. Op hun weg ontmoeten zij andere atoomkernen, die zij meegeven en zo zijn zij in staat een ongelukkig grote hoeveelheid materie opzij te werpen. De kracht van de explosie van één gram radium zou men een gewicht van duizend kilo- met een snelheid van vier kilometer per seconde weg kunnen slingeren.

Der deze omstandigheden wordt het bijna onbegrijpelijk, waarom niet iedere kern explodeert. Reden daarvoor is, dat de deeltjes, waaruit de atoomkern opgebouwd is, ook positief geladen deeltjes, maar aantrekken, wanneer zij elkaar zeer dicht komen. Deze kernkrachten werken slechts, wanneer de deeltjes elkaar bijna direct aanraken, en ze zijn ongelukkig sterk. Hierdoor is het mogelijk, dat de kerndeeltjes ondanks hun gelukkig positieve lading toch niet uiteen vliegen. Slaagt men er echter op de een of andere wijze in, hun innig contact iets losser te maken, dan een weinig van elkaar te verwijderen, zodat de kernkrachten geen vat meer hebben, dan is een explosie onvermijdelijk.

Kernkrachten hebben natuurlijk de kleinste afmetingen bij de zware kernen, die uit een groot aantal afzonderlijke deeltjes bestaan, daar deze alle direct tegen elkaar aan kunnen liggen. De andere kant hebben juist deze kernen de grootste lading. Om twee redenen is hier dus gevaar van explosie het grootst. De zwaarste kern, die natuur voorkomende kern bestaat uit 238 deeltjes en behoort tot het element uranium. Van deze 238 deeltjes hebben er 92 een positieve lading. Men noemt hen protonen. De 146 andere deeltjes hebben geen lading en heten daarom neutronen. De uraniumkern bevat dus een groot aantal van neutronen, in tegenstelling tot de

lichtere kernen, die ongeveer evenveel deeltjes van beide soorten bevatten. De zwaarste en sterkst geladen atoomkernen hebben de neiging een klein brokje van hun materie uit te stoten. Dit is het verschijnsel van de radioactiviteit. Het uitgestoten brokje bestaat uit twee protonen en twee neutronen. Natuurlijk komt ook bij dit proces een zeer grote hoeveelheid energie vrij, en het zou als energiebron zeer belangrijk zijn, wanneer het niet zo langzaam verliep. Het duurt echter miljarden jaren voordat een gegeven hoeveelheid uranium voor de helft uiteen is gevallen wij hebben gezien, dat de mens niet in staat bleek invloed te oefenen op dit proces.

Intussen heeft men verschillende malen en met succes getracht in de structuur der atoomkernen in te grijpen. Het eerst is dit gelukt aan Rutherford in 1919. Hij bombardeerde stikstofgas met de door radium uitgestoten materiebrokjes, die de naam van alfadeeltjes dragen. Het grootste deel van deze alfadeeltjes werd natuurlijk afgeremd in de negatieve ladingswolk. Een zeer klein deel kwam werkelijk in botsing met een atoomkern en een onnoemelijk klein deel hiervan slaagde erin ondanks de sterke elektrische afstoting, hierin door te dringen. Het resultaat was een verbinding tussen beide kernen, waardoor een atoomkern van andere structuur ontstond.

Later zijn dergelijke reacties tot stand gebracht met protonen of alfadeeltjes, die in een zeer sterk elektrisch veld kunstmatig waren versneld. Dit gelukte het eerst aan Cockcroft en Walton in 1932. Bij vele van deze reacties valt de gevormde bindingskern weer uiteen en dikwijls komt hierbij meer energie vrij dan door het binnendringende deeltje aan de kern werd afge- staan. Als technische energiebron zijn dergelijke

reacties echter niet te gebruiken, daar van vele miljoenen afgeschoten projectielen slechts enkele hun doel bereiken.

Voorlopig scheen dus een technische toepassing van deze processen uitgesloten. Anders werd het, toen eveneens in 1932 Chadwick het neutron ontdekte, dat daarvoor als bestanddeel der atoomkern nog onbekend was. Het neutron immers bezat geen elektrische lading en kon dus ongehinderd in elke kern doordringen. Heeft men dus de beschikking over vrije neutronen, dan kan men deze rustig laten rondzwerven en zij zullen zich hechten aan de eerste de beste kern die zij ontmoeten. Een bombardement met deze deeltjes is dus altijd raak en moet steeds leiden tot een kernreactie.

Het vraagstuk van het winnen van stoomenergie zou in principe zijn opgelost, wanneer men naar willekeur neutronen kon voortbrengen. Men kan deze deeltjes vrijmaken, door kernen, die zelf reeds een overmaat van neutronen bevatten te bombarderen met kernen van de z.g. „zware waterstof“, die uit één proton plus één neutron bestaan. Ook een bombardement met alfadeeltjes heeft dikwijls succes. Men heeft daarbij echter steeds het nadeel, dat de productie der neutronen met hetzelfde verlies gepaard gaat als elke andere kernreactie met geladen deeltjes: men moet miljoenen projectielen verspillen om één neutron voort te brengen.

Toen kwam in 1939 de ontdekking van Hahn en Strassmann betreffende de splitsing van de uraniumkern door neutronen. Bij een bombardement met neutronen splitst deze kern zich in twee ongeveer even grote brokken, die met grote snelheid van elkaar worden weggeslingerd. Op de oorzaak van dit verschijnsel zijn we hiervoor al ingegaan. Het binnendringende neutron doet niets anders, dan dat het de nauwe contact tussen de kerndeeltjes even verstoort en dan worden de beide helften van de kern door de elektrische afstoting van elkaar weggeslingerd. Het is, alsof men de uraniumkern over een drempel heen moest helpen, waarachter dan de afgrond gaapt.

Verstrekkende betekenis kreeg de kernsplijting van uranium echter eerst door de ontdekking die het echtpaar Joliot-Curie in hetzelfde jaar deed. Het bleek, dat bij de splitsing van de uraniumkern tevens enkele neutronen werden afgesplitst. Zo brachten dezelfde onderzoekers, die de kunstmatige radioactiviteit ontdekten en zo aan de geneeskunde één der machtigste wapenen gaven in de strijd tegen de dood, een ontdekking voort, die van beslissende betekenis was voor de constructie van de atoombom. Heeft men immers eenmaal één uraniumkern door een neutron gesplitst, dan komen hierbij gemiddeld twee neutronen vrij, die nu twee kernen kunnen vaneen scheuren. Daarbij ontstaan vier neutronen, die dus vier splitsingen teweeg brengen, vervolgens acht, zestien enz. Na een veertigtal herhalingen van dit proces zijn reeds een biljoen uraniumkernen gesplitst. Daar alle reacties zich in onvoorstelbaar korte tijd voltrekken, krijgt dit gehele lawine-achtige proces het karakter van een explosie.

Het schijnt zo gezien wel heel gevaarlijk met uranium te experimenteren. Toch valt dat mee. De oorzaak hiervan ligt in de ontzaglijk kleine afmetingen der atoomkernen. De neutronen zullen over het algemeen een vrij lange weg kunnen afleggen, alvorens zij een kern ontmoeten. Heeft men dus slechts weinig uranium, dan is er geen enkel gevaar. De neutronen verdwijnen uit het uranium, zonder schade aan te richten. Heeft men echter een brok van niet te kleine afmetingen, dan kunnen de neutronen hier niet uit de weg en moet een explosie volgen.

Dit was in het algemeen wat men in 1939 wist omtrent de kernsplijting van uranium en zijn eventuele gevolgen. Verschillende technische moeilijkheden moesten echter nog worden opgelost voor men een atoombom werkelijk zou kunnen maken. Over deze problemen zullen we in een volgend artikel spreken en ook zullen we dan de vraag onder de ogen zien in hoeverre er mogelijkheden bestaan de atoomkracht binnen afzienbare tijd voor productieve doeleinden te benutten.

De Ondergang van het Keizerrijk

de raseigenschappen der Japanners. Maar dat is al lang geleden. Meer dan 30 jaar geleden was toen nog geen dreigende macht er waren — uitzonderingen daargelaten — vrijwel geen economische studie van Japan gemaakt. Het was nog steeds het land van de Chrysanten, de Geisha's en de theehuizen. Het is 'de tijd waarin men vol bewondering naar Japan kijkt, en waarin men grof aan hem verdient. Natuurlijk waren er ook enkelingen, die voorzagen waar het naar toe ging, maar dat waren slechts weinigen, als we het vergelijken met de tijd na 1929.

Toen voelden vrijwel alle Westerse kapitalismen, dat ze tegen het Japanse kapitalisme alleen concurreren konden, dat ze dezelfde kapitaalorganisatie, dus de zelfde uitbuitingsvormen hadden. Ze voelden in dat Japanse kapitalisme allerlei voorbeelden, die in de Westerse wereld volslagen onbekend waren. Daar waren de straffe uit- en invoerorganisaties, die in vloed van de staat en de beheersing der massa's door een weliswaar overleed maar met alle middelen in stand gehouden voorvaderengeloof, dat ze shintoïstisch

Dan wordt Japan opnieuw ontdekt. De kersebenen en de lieflijke geisha's, waaraan zoveel diplomaten prettige herinneringen hebben, zijn vergeten. Men ziet plotseling andere dingen: kinderearbeid, verkocht worden aan fabrieken, arbeiders, die op schoorstenen zitten, om de aandacht te vestigen op hun strijd, blo-

neergeslagen stakingen, onhoudbare levensomstandigheden onder de arbeiders, ter- min van de bedrijfspolitie, de afzondering der arbeidsslavinnen in de spinnerijen en de fabrieken, de militarisering van de jeugd, de ontstellende achterlijkheid en dege- nering van een groot deel der boeren, enz. Het blijkt, het is een gouden tijd voor den kapitalist, die het Japanse kapitalisme wil overnemen en nu eindelijk eens wat pre- mier materiaal onder ogen krijgt. Maar hier is het oppassen. De cijfers worden vergist, zoals de belangen en de pro- blema dit dicteren.

Lang heeft Japan zich voorbereid op grote slag, maar evengoed hebben de Westers, die de gevaren zagen aankomen, de Japanse zwakke plekken opgezocht. Het sprak terecht van „Japan's feet of Japan's lemen voeten“. En bij de eerste gelegenheden wees men altijd op de zwakke grondstoffen-bases en afzet- gebieden, maar de kracht van de Japanse economie lag in de georganiseerde uit- bating van de arbeidskracht en in de mee- teloze onderdrukking van elk greintje

Amerikaanse, Engelse en Nederlandse kapitalisten, die het nodig vonden een econo- mie „chronique scandaleuse“ te schrij- ven, hadden wel zeer gemakkelijk werk. Het werd meestal bij vergeten, dat het Ja- panse kapitalisme nooit in staat is ge- wezen, de industrieel technische ontwik- keling van de andere kapitalistische lan-

den te benaderen. Dat Japan nooit vol- doende koloniën en andere gebieden zich kon toeëigenen, waaruit het voldoende grondstoffen kon halen of als uitsluitend afzetgebied kon gebruiken. Dat de Japan- se heersende klasse dus uit de aard der zaak wel agressief moest zijn, en steeds meer moest worden, al naar mate de an- deren behoudzuchtiger werden.

We weten al van te voren, wat men van de andere kant zou kunnen zeggen. Men zou wijzen op de talloze en langdurige onderhandelingen, die werden gevoerd, voor- stellen, die werden gedaan, en overeen- komsten, waaraan Japan zich wel of niet hield. Het is allemaal waar. Maar even- waar is, dat het Japanse kapitalisme geen andere uitweg zag en dat de andere groe- pen geen haarbreed uit de weg konden gaan. Dat er dus feitelijk een kapitaal- macht te veel was. Het was voor beide partijen een strijd om zijn of niet-zijn.

En Japan is niet meer en komt niet meer terug. Tenminste in zijn oude vorm. De industriële macht der Yamatos en Mitsubuchi's wordt gebroken; haar militaire grootheid wordt vernietigd. Hun rijk is uit en daarmee ook de goddelijke onaantast- baarheid van den keizer, die dit alles met zijn autoriteit dekte.

Voor 80 jaar klopten de „blanken“ aan de deur en luiden met hun bombardementen een nieuwe maatschappelijke orde in. De oude feodale maatschappij was onderge- gaan en in haar doodstrijd had zij diepe wonden onder de geteisterde boeren ge- slagen. Nu 80 jaar later stort dit rijk van terreur en onderdrukking ineen, vervloekt door menig werker, die het met zweet en bloed heeft moeten opbouwen.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

In de greep van de geheime diplomatie

De afloop van de oorlog in Europa heeft voor velen grote ontgoocheling gebracht. Niet in deze zin, dat er nog geen schoenen of textielgoederen zijn of soortgelijke gemakken. De ontgoocheling ligt veel meer op het terrein van de politiek. Honderdduizenden hebben het gevoel, dat ze in deze oorlog bedrogen zijn door staatslieden en diplomaten. Hoewel deze oorlog een strijd voor vrijheid en democratie heette te zijn, is de afwikkeling van de oorlog daarmee helemaal in strijd. De geheime diplomatie, die over het wel en wee van miljoenen mensen beschikt, teistert de mensheid in ongekende hevigheid. Nooit hadden de bevolkingen, die hun bloed en hun bezittingen offerden, minder in te brengen dan juist nu, na deze oorlog voor de democratie en de vrijheid. „De Nieuwe Dag“ sprak naar aanleiding van de conferentie in Potsdam over de drie mensen, die het leven van 1800 miljoen mensen in de hand hebben. En „Trouw“ van 6 Aug. zegt daaromtrent:

„De conferentie van Potsdam was in de meest volstrekte zin lichtschuw. Geen journalist drong ook maar tot de anti-chambres door. De voorgeschiedenis, de ontwikkeling der discussie bleef volmaakt in het duister. Van volksvertegenwoordigingen, die een woordje meespreken, blijkt niets. En plotseling daalt de overeenkomst in een afwachtinge wereld neer en de mensheid staat voor een voldongen feit, bewerkt door drie mensen, die daarmede de loop der geschiedenis, het lot van mensen en volken ongecontroleerd en oncontroleerbaar dirigeren.“

Het is inderdaad teleurstellend voor mensen, die in democratische illusies verstrikt en verstikt zijn. Het wordt niet in woorden gezegd, maar de zin van de klachten over de werking van de geheime diplomatie en over conferenties, zoals die te Potsdam is toch wel deze, dat we de kleine dictaturen van Hitler en Mussolini niet geruild hebben voor de dictaturen van zwaar kaliber: drie mensen beschikken over het leven van 1800 miljoen. Nu is dat natuurlijk niet al te letterlijk te nemen. De drie grote dictators hebben ten slotte altijd bepaalde groepen van adviseurs achter zich, maar dan blijven het toch altijd nog bepaalde kleine groepen, die over het lot der bevolkingen de aarde beslissen. En dat deze kleine groepen belangengroepen zijn, belangengroepen van olie, ertsmijnen, rubberplantages, chemische industrieën, de wapenindustrie en dergelijke, staat voor den gewonen man, die zijn lot heeft af te wachten, buiten iedere twijfel. Hij formuleert dat in de woorden: het kapitaal regeert de wereld.

Eigenlijk is dit helemaal niets nieuws. Iedereen wist ook vroeger, dat grote kapitaal machten hun poliepenarmen in de regeringsbureaux hadden. Maar het wordt nu allemaal zo onafwijsbaar duidelijk, zo

openlijk grof. Het enige, wat de brave burger nu nog in verwarring brengt, is de taal, die door de democratische dictators wordt gebruikt. De kwestie is, dat er een scherpe tegenstelling tussen woord en daad is. Ook dit was vroeger wel zo, maar niet zo duidelijk, ze voor iedereen zichtbaar.

Potsdam. De dictators laten in de kranten schrijven, dat niet het hele Duitse volk schuldig is en dat het daarom weer in de rij der beschaafde naties kan treden na een behoorlijke opvoeding volgens Russisch-Amerikaanse beginselen. Het Duitse Rijk moet niet vernietigd worden, maar het moet behouden blijven. Aldus het woord, dat verkondigd wordt.

Maar nu de daad. De machines worden uit Duitsland gehaald en onder de geallieerden verdeeld. De koopvaardijvloot (oorlogsvloot bestond niet meer) moet worden overgedragen. Een groot deel van Oost-Duitsland wordt aan Polen overgedragen, een klein deel aan Rusland. Nederland, België, Frankrijk krijgen wat van West-Duitsland.

Woorden worden gebruikt om een kwade zaak te verbloemen. Dat noemt men „diplomatiek“ of ook wel „tactisch“. Weer anderen hebben er andere uitdrukkingen voor en spreken van huichelaars of leugenaars. Weer anderen vergoedelijk het in het kort en bondige: **diplomaten**. In ieder geval kunnen we ons de gemoedsgesteldheid van den heer Bruins Slot als hoofdredacteur van „Trouw“ voorstellen, als hij verzucht:

„Wij vinden het iets zeer griezeligs, dat dit in een wereld, die voor de democratie heet te hebben gestreden, kan gebeuren.“

Griezen van iets walgelijks of van iets afschuwwekkends kan men alleen, zolang het verschijnsel nog nieuw, zolang men er nog niet door gewoonte voor afgestompt is. Wij griezen niet. We hebben geleerd, niet in de eerste plaats te luisteren naar de woorden, die gesproken worden, doch te **letten op de daden**. De verhalen, die er bij verteld worden, interesseren ons niet zo bijzonder. Want de uitwerking der daden bepaalt ten slotte de verdere gang der geschiedenis en niet het vriendelijke of onvriendelijke woord, de goede of de slechte bedoeling, die hen begeleidt. Daarom vermoeien we ons niet met de vraag, of die diplomaten zelf geloven, wat ze allemaal laten vertellen of volgens sommigen laten huichelen of liegen. Bij de diplomaten moet men geen woord geloven van wat ze zeggen, doch alleen letten op de uitwerking van hun daden. De diplomaten zullen naar hun zeggen het Duitse Rijk niet vernietigen, doch alleen stukken er af snijden, de machines weghalen en Duitsland tot agrarisch gebied maken. Daarbij zullen veel arbeiders overtuigd worden. Ze worden in arbeidskampen tot een grote internationale arbeidsreserve bijeengebracht, waaruit de hele internationale bourgeoisie op aanvraag putten

kan. We vernamen, dat de Belgische bourgeoisie reeds 30.000 Duitsers in het district tewerkgesteld heeft, aangezien de Belgische arbeidersbevolking in gisting zou verkeren. De minister Van Ackeren verklaard hebben, dat deze maatregel stekend bevalt.

Het Duitse Rijk moet intact blijven, menen. Duitsland is altijd een exportland geweest en het zal dit voorlopig ook blijven. Alleen het karakter van de export verandert. Vroeger werden industriële producten uitgevoerd, nu worden de arbeiders als werkvee over de hele aarde exporteerd. Zoals in de vorige eeuw was, zo was Duitsland dit nu. En dit zijn slaven van hoge kwaliteit, zoals destijds de Griekse slaven in het oude Rome. De moderne slaven kunnen lezen en schrijven en zijn gewend met een hoge industriële techniek om te gaan. Maar: het Duitse Rijk moet intact blijven.

In Nederland is echter een onprettig gevoel bij deze gang van zaken vast te stellen. Niet uit verontwaardiging over de handeling van de Duitse arbeidersbevoegdheid, maar men begint ook voor zich natigheid te voelen. „Trouw“ krijgt in gaten, dat hiermede ook „West-Europa“ dupeerd wordt. Als het industriële land uit midden-Europa wordt weggerukt, verliezen de omringende landen een groot deel van hun „achterland“, terwijl Europese uitvoerhavens een gevoel van klap krijgen. Men kan Duitsland vernietigen, zonder daarbij tegelijk overige landen van Europa tot de productiviteit van de Balkan terug te brengen. En daarbij speelt het absoluut geen rol of de diplomaten dat wel of niet „willen of wensen, of ze dat „bedoelen“ of „bedoelen“.

Daarmee hebben we niets te maken. De reeksen van oorzaken en gevolgen, door de nieuwe maatregelen betreffende het Duitse Rijk ontstaan, oefenen de gedachte of kwade bedoelingen, die er aan grondslag lagen, geen rol. De nu getrouwe politiek voor Duitsland bezegelt tegelijk het lot van overig Europa. Europa gaat geen nieuwe welvaart tegemoet, doch blijft voorlopig steken in een verarmde en een achterlijke industrialisatie: Balkan Europa. De toekomst van de hele Europese arbeidende bevolking eist de doorbreking van het dictaat van Potsdam, nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden te moeten te kunnen gaan.

Maar dit is geen vraagstuk van de Europese arbeidersbevolking alleen. De arbeiders van de Russische en de Amerikaanse arbeiders is onontbeerlijk.

Besloten bijeenkomsten V. S. V. Vereniging Spartacus-Vrienden

AMSTERDAM: Zaterdag 18 Augustus 7.30
Westende 3

HAARLEM: Woensdag 22 Augustus 7.30
Gebouw: Nijverheid, Jan van Goyenkade 1

ZAANDAM: Donderdag 23 Augustus 7.30
P.A.S. gebouw, Reigerstraat 1

Augustus 1945

Prijs 15 cent

5e Jaargang - No. 34

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
THEODOR WOODSTRA
Adm. & Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgiro 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Menist Raapts beiden te
Amsterdam

HET STALEN GORDIJN

In de eerste rede, die Churchill als leider van de oppositie in het Engelse Lagerhuis hield, sprak hij van het stalen gordijn, dat Europa in tweeën deelde. In de Britse pers zijn zich stemmen horen, die er voor waarschuwen, de bestaande tegenstellingen tussen de overwinnaars te willen vernietigen door optimistische formules van volkomen eensgezindheid.

„Prawda“, het Russisch regeringsorgaan, beschuldigt de Turkse pers en, zoals de nadrukkelijk naar voren brengt, tevens de officiële Turkse autoriteiten, van openlijke sympathie voor de fascistische oorlogsverliezers. Zij voegt er aan toe, dat de Turken tegenstellingen construeerden tussen de Westelijke geallieerden en Rusland, omdat zij zich erover ergerden, dat de Slavische Balkanstaten zich niet verdronden hadden met Turkije en Griekenland tot een tegen Rusland gericht bloc.

Op de dag, dat gelijktijdig in Londen, Washington, Moskou en Tsjoenking de capitulatie van Japan bekend gemaakt werd, sloten de Russen met de Tsjang-Kai-Tsjek regering een Russisch-Chinees bondgenootschaps- en vriendschapsverdrag, ter wijl de generaal van het 18e Chinese leger, het zogenaamde communistische leger, in een nota aan de geallieerden mededeelde, dat Tsjang-Kai-Tsjek niet het recht had, alléén in naam van China op te treden. Van te voren had hij geweigerd, het verdrag van Tsjang-Kai-Tsjek, van een verspreiden oprukken tegen de Japanners af te zien, te gehoorzamen.

Het heeft er alle schijn van, dat er geen bijzondere inspanning der Turkse pers voor nodig is, om de wereld, op de morgen van de eerste vredesdag, weer in vijandelijke kampen te verdelen. Het heeft ook het de schijn, alsof het stalen gordijn, na over Churchill zo openhartig spreekt, slechts in Europa tussen de tegenwoordige bondgenoten omlaag gerold is. Zoals niet anders te verwachten was, vormt het einde der tweede wereldoorlog niet het begin van een lange periode van vrede en vriendschap, maar slechts het begin van een vreedeloosheid, een pauze van nog onbepaalde duur, vóór het uitbreken van een

nog vreselijker conflict. Deze pauze is van onbepaalde duur, ze kan zeer kortstondig zijn en ze kan nog jaren duren. Niemand kan dit nu voorspellen. Maar het blijft maar een pauze. Alle kiemen voor nieuwe conflicten zijn ontwikkeld, het wantrouwen tussen de bondgenoten van gisteren staat in volle bloei. De arbeidersklasse moet dit weten. En het moet haar duidelijk zijn, dat slechts in haar zelf, in haar optreden, het middel ter vermindering van nieuwe botsingen te zoeken is.

Niemand beter dan Churchill kan weten, hoe weinig de voorlopige en waarschijnlijk uiteindelijke vaststelling der Poolse westgrens op de Oder-Neisse-linie, samenvalt met de belangen van de Westerse overwinnaars en hun bondgenoten. Beide overwinnaars partijen beschouwen de Duitse industrie, vooral de Duitse wapeningsindustrie, als de hoofdbron van de van Duitsland te innen schadevergoeding. Hierbij kunnen ze verschillende methoden toepassen. Zij kunnen, of het apparaat van deze industrie, de machines en de arbeidskrachten uit Duitsland naar hun eigen landen of naar de met hen bevriende landen overbrengen, zoals het door Rusland reeds gebeurt, of zij kunnen deze industrie, tenminste voor een deel, in haar standplaatsen laten en onder toezicht van geallieerde controle-organen laten werken. In beide gevallen moet de Duitse bevolking, zo mogelijk uit de inheemse landbouwproductie, in een tot de arbeid geschikte toestand gehouden worden.

Door de nieuwe grens in het Oosten van Duitsland gaat een wezenlijk deel der Duitse landbouw verloren aan het volkomen van Rusland afhankelijke Polen. Het gaat hierbij juist om dat deel der Duitse landbouw, waarvan de graanverbouwing een beslissend aandeel in de Duitse broodvoeding heeft. Slechts al te begrijpelijk wordt het hierdoor, dat Groot-Brittannië het in geen geval eens is met de Russische wensen. Dat Churchill de gelegenheid van zijn eerste oppositie-redevoering aangegrepen heeft, de altijd verkondigde eensgezindheid met de bondgenoot uit de tijd, toen hij nog minister-president was, nu als zeer twijfelachtig

voor te stellen, is van minder betekenis, ofschoon hierdoor achteraf 'n rechtvaardiging van onze menigmaal uitgesproken twijfel aan de „volkomen harmonie“ tussen de geallieerden, geleverd wordt.

Volgens Churchill leven de Oost-Europese landen onder de terreur van het „communisme“. Welk „communisme“ hij hiermee bedoelt, kan men slechts, al kost het niet al te veel inspanning, raden. Dat geen der „communistische“ leden der Poolse, Tsjechooslowaakse, Roemeense, Oostenrijkse, Bulgaarse en Joegoslavische regeringen een andere politiek voeren mag dan die van absolute gehoorzaamheid aan Moskou, behoeft geen betoog. Dit wist Churchill natuurlijk evengoed in de tijd, toen hij nog Britse minister-president en beschermheer van Franco was. In de tijd, toen hij de Griekse partizanen de keuze liet tussen uithongering of capitulatie voor de conservatief-fascistische regering der Griekse monarchie. Zulk een regeringswisseling als die in Engeland, die aan het wezen van het heersende systeem natuurlijk niets kan veranderen, heeft toch minstens dit ene voordeel, dat wij van goed ingelichte zijde een bevestiging krijgen van onze, zo vaak herhaalde en door onze tegenstanders zo woedend bestreden, beweringen.

Het einde van de oorlog in het Verre Oosten werpt een scherp licht op alle problemen, die deze wereld van kapitalistische desorganisatie zo zwaar drukken. De tegenstellingen, die de overwinnaars partijen beheersen, komen reeds tot duidelijke uitdrukking in de voorzichtigheid tegenover Japan. Tegenover de opdeling der belangensterren in China en Indië, verliezen de wapenstilstandsvoorwaarden op zichzelf, aan betekenis, of liever, zij zijn volkomen ondergeschikt gemaakt aan deze belangen-tegenstellingen. In een snelle opmars in Noord-China, Mandsjoerije en Korea probeert Rusland zijn Westelijke bondgenoten voor zogenoemd voldongen feiten te stellen. Zijn bondgenootschaps- en vriendschapsverdrag met China betekent, uitgedrukt in weinig woorden, niets anders dan: Rusland levert de olie voor de lampen van China. En daarbij is dit verdrag niet de enige troef van Stalin. Het z.g. communistische Chinese leger controleert een gebied met meer dan 90 miljoen Chinese bewoners.